

(המשך מעמוד 15)

ההצעות, ל"פשרה טריטוריאלית", ולא-טונומיה", אין בהן להבטיח את הש-תלבנותו ובוודאי שאין בהן ערובה של ממש לביטחונה וקיומה של ישראל.

הפשרה הטריטוריאלית ביהודה, שומ-רון ועזה, תבטיח לפרק זמן קצר חלוקת השטח בין ישראל וממלכת ירדן, אך אין היא יכולה למנוע הקמת מדינה פלשתינאית.

כאשר השטח מחולק אין לנו זכות באשר לשטח שאיננו בריבונותנו. ואם ייווצר לחץ על ירדן מצד פלשתינאים ומדינות ערב האחרות, ירדן תנער חוצנה מיהודה ושומרון ובלבד שתצליח לשמור על קיומה כממלכתו של חוסיין.

הפשרה הטריטוריאלית איננה מונעת דרישה לשיבה לגבולות החלוקה של 1947, אומנם לא מייד, אך הדבר אפי-שרי בטווח של מספר שנים, בעיקר עם גבור התלות של העולם המערבי ואר-צות-הברית בנפט ובממון הערבי-סעודי. על ערכן של הבטחות וערבויות מוטב שלא להרחיב את הדיבור.

תוכנית האוטונומיה נותנת פסק-זמן של כמה שנים, אך מי שחושב שנוכל ליצור עובדות ביהודה ושומרון מבלי ש-הדבר יעורר דעת-קהל עולמית נגדנו, טועה ומטעה. היתרון שבאוטונומיה, שהיא מאפשרת גיבוש מינהל ערבי בשטחי יהו-דה, שומרון ועזה, בצד נסיון ליצירת הווי של חיים משותפים. יתרונה יהיה בכך, אם במהלך חמש השנים ייווצרו בירדן עובדות שיאפשרו את מיזוגה ב-דרך מדינית עם ערביי ארץ-ישראל ויוסר האיום של הקמת מדינה פלשתינאית נוספת. (ואינני נכנס לסוגיית הריבונות בשטח).

מעבר לזה חוששני שאין האוטונומיה יכולה למנוע הסדר מדיני שיביא לחלוקת ארץ-ישראל, דרישה לחזרה לגבולות 1947, הקמת מדינה פלשתינאית.

גורם נוסף שיש להביאו בחשבון הוא ערביי ישראל בגבולות הקו הירוק. ההת-עוררות הלאומית איננה פוסחת גם עליהם. ודברים שעכשיו נרמזים, ישמעו בריש גלי בעוד מספר חודשים או שנים - תלוי בקצב האירועים. בל נופתע אם ב-שלב מסויים מספר ישובים ערבים ב-גליל או בלב ארצנו יכריזו על הינת-קותם מריבונות ישראל והסתפחותם ל-אוטונומיה או למדינה פלשתינאית-ירדנית.

כאן אנו חוזרים לאותה שאלת יסוד - באיזה סוג מדינה אנו חפצים? ולמען האמת לא ענינו על שאלה זו כלפי עצמנו ובוודאי שלא במגעינו עם מדינות ערב. התוכנית הערבית היא לאפשר לנו לחיות במדינה שהיא ספק מדינה ספק שמורת טבע - גיטו יהודי. מאידך אפשר לרצות לראות את ישראל כמ-דינה המשתלבת באיזור והמוצאת איני-טרסים משותפים לדו-קיום בשלום בינה לבין מדינות ערב. ישראל כזו איננו יכולה לשבת בגבולות צרים המפתים לחיסולה, אך תביעתה להתפשטות טרי-טוריאלית תתקל בהתנגדות.

מכאן שיש למצוא את המיסגרת ש-יתתן ביטוי לשאיפות העמים שבשטח, בין הים למדבר, לשמור על זהותם ה-עצמית, על לאומיותם ומולדתם, ועם זאת שתהיה זו מיסגרת מאחדת.

נראה שעלינו לחתור להקמת פדרציה, שבה הריבונות המדינית של המדינות החברות בה תהיה על מחזיקי אזרחות ולא על שטחים. גבולות הפדרציה יתנו סיפוק לתביעות ולשאיפות לאומיות, יאפשרו התחלות מבוקרת והשיתוף ב-נושאי כלכלה, חוץ וביטחון יתן את האינטרס המשותף.

מדינות ערב ספק עם תקבלנה היום תוכנית זו, אך בדחתן אותה תחשופנה קבל עם ועולם כוונותיהן האמיתיות. מאידך, גישה כזו, המדברת על שילוב, יכולה להתקבל כסבירה במדינות ה-מערב וארצות-הברית בראשן, תרחיק מאתנו לחצים ותאלץ את מדינות ערב להתמודד עם בעייה שעד כה ניסו לטייח אותה במילים יפות, כסף ונפט. נביא אולי בכך את ירדן ומצרים אל שעת האמת שלהן.

צבי קוסטרינסקי,
חל-אביב

יראלי

למען התענוג...

דלת ניקוטין בעישון. עשירה בטעם.

